

Podium Mozaïek jaarverslag 2014

Amsterdam, 24 april 2015

© Podium Mozaïek
Bos en Lommerweg 191 Amsterdam
t 020 5800380
f 020 5800389
e info@podiumMozaïek.nl
www.podiumMozaïek.nl
Bank: 3344.82.917
KvK: 34161102

Voorwoord

Podium Mozaïek richt zich als één van de weinige podia in Nederland op een intercultureel programma-aanbod. De uniciteit van de programma's die wij samen met onze huisgezelschappen en vaste bespelers op de planken brengen, spreekt een groeiend aantal bezoekers bijzonder aan.

We ontwikkelen programma's binnen al onze programmaliijnen: voor jong volwassenen, kinderen, educatie en voor de buurt. Vanwege de behoefte die wij voelen bij zowel makers als publiek wordt de komende periode steviger dan voorheen op de ontwikkelfunctie ingezet.

Op deze manier leveren we een bijdrage aan de ontwikkeling van aanbod dat te omschrijven is als 'culturele crossovers', en dat primair geschikt is voor een jongvolwassen publiek met een kosmopolitische blik.

Zafer Yurdakul, directeur

Inhoud

Voorwoord	3
Inhoud	5
Highlights	7
Overzicht publieksbereik	9
Ontwikkeling binnen de kernactiviteiten	11
Programmering voor divers publiek tussen de 18 en 35 jaar én hun jonge kinderen	13
Programmering voor en divers publiek tussen de 18 en 35 jaar	13
Programmering met en voor de buurt (exclusief WESTwaARTS)	14
Lanter & Fanter	15
Exposities	16
WESTwaARTS culturele zondagen in het Erasmuspark	17
winterWESTwaARTS (1 t/m 5 januari)	17
WESTwaARTS (22 & 29 juni, 6, 13 & 20 juli)	17
Podium Mozaïek als cultuureducatie aanbieder: Kunsttijd!	19
Talentontwikkeling binnen de Alliantie Nieuwe Makers: RRRReuring	20
Gastprogrammering: Te gast bij	20
Ontwikkeling van marketing en promotie en publieksontwikkeling	22
Ontwikkeling van marketing en promotie	22
Marketingdoelstellingen	22
Positionering	22
Strategie	22
Promotie	23
Publieksontwikkeling	24
Publieksbereik	24
Publieksonderzoek	24
Ontwikkeling van competenties	26
Ontwikkeling van artistieke competenties	26
Ontwikkeling van bestuurlijke competenties	27
Bestuursleden Podium Mozaïek en hun portefeuilles per 31 december 2014:	27
Leden van de aanbevelingscommissie van Podium Mozaïek per 31 december 2014: ..	27
Ontwikkeling van personele competenties	28
Ontwikkeling van facilitaire competenties	28
Productieteam	28
Technische faciliteiten	28
Podium Mozaïek als faciliteit	30
Zakelijke prestaties	30

Highlights

In 2014 hebben we een aantal eigen producties gepresenteerd die we tot de highlights van het programma rekenen:

Heimwee liederen

Samen met onze huisgezelschappen Theater RAST en NBE presenteerden we op 1 november Heimwee liederen: een melancholisch muziekprogramma om te vieren dat 50 jaar geleden de eerste arbeiders uit Turkije (en hun familie) naar Nederland kwamen. Deze migranten gingen hier niet alleen aan het werk maar wortelden zich er ook en voelden zich er steeds meer thuis. Nederland werd hun nieuwe vaderland. Toch bleef het moederland, Turkije, trekken. De grond, het landschap, het eten, de cultuur en vooral de volksliederen roepen heimwee en verlangen op naar waar ze vandaan kwamen. Deze 50 jaar van migratie, van heimwee en verlangen, van verscheurdheid tussen het moederland Turkije en het nieuwe vaderland Nederland - die niet alleen de eerste generatie migranten raakt - werd vertolkt door solisten Karsu, Gülseven Medar, Erkan Tekçi, Esra Dalfidan, Ilda Simonian en Meral Polat, gastmusici en het NBE onder de bezielende leiding van Bart Schneemann, **Selim Doğru** en regisseur **Celil Toksöz**.

Voorafgaand aan de voorstelling konden bezoekers aanschuiven bij een gesprek over 50 jaar migratie: wat heeft het opgeleverd? En waar liggen de uitdagingen voor de toekomst? Gastprekers waren o.a. Paul Scheffer, Mehmet Ülger en Gunay Uslu. Het voorprogramma werd georganiseerd door Podium Mozaïek en Theater RAST in opdracht van het Inspraakorgaan Turken Amsterdam

Café Istanbul

Een terugkerende programmaliijn waarbij met veel succes Turkse grootheden uit de muziek een Amsterdams podium krijgen is Café Istanbul: een sfeervolle avond geïnspireerd door de muzikale performances in de populaire cafés van bruisend Istanbul; bekende gasten en aanstormende talenten zorgen samen voor een cross-over van traditionele Turkse volksmuziek en hedendaagse popcultuur. Tijdens het concert kunnen bezoekers genieten van heerlijk Turkse meze en lekkere drankjes en aansluitend op het optreden kunnen de voetjes van de vloer op de muziek van de enige echte DJ Sertan! In 2014 ontvingen we in Café Istanbul de rocklegendes Haluk Levent en Bulutsuzluk Özlemi, de populaire zangers Cem Adrian en Mirkelam en de jonge band Model.

Lyrical Fever 1

De eerste editie van Lyrical Fever op was een groot succes met een vol huis en een interessant programma. In de zaal stonden twee producties, het veel geprezen *From Routes To Crown* van Gianni Grot en *Altijd Nooit Meer* van Babs Gons. Ervoor en tussendoor kon het publiek in kleinere groepen op verschillende plekken in het gebouw naar drie spoken word artiesten van de Poetry Circle Nowhere. Aan het eind van de avond zong en speelde Paa Kofi nog een soulvolle muziekset in de foyer. Alle acts en voorstellingen waren van bijzonder hoge kwaliteit en pasten goed bij elkaar. Een goede start van een nieuwe eigen programmaliijn!

4 en 5 mei

Sinds 2011 sluit Podium Mozaïek aan bij de landelijke activiteiten op 4 en 5 mei. Op 4 mei bieden we aansluitend op de kranslegging bij het monument 'De zittende vrouw' aan de Bos en Lommerweg Podium Mozaïek gelegenheid tot verder herdenken. In 2014 werd hiertoe in de grote zaal een muzikale en theatrale vertelling uitgevoerd door acteur Raymi Sambo die een tekst bracht over de Antilliaanse schrijver en arts Cola Debrot, die tijdens de Tweede Wereldoorlog huisarts was in Amsterdam West, en het Koor van Meneer de Wit met 4 jonge solisten die een verkorte versie van het Requiem van Mozart zongen. De tekst was van Karin Amatmoekrim.

Op 5 mei brachten Het Nederlands Blazers Ensemble en Podium Mozaïek een bijzondere verzameling van musici uit Amsterdam West bijeen in zowel het Erasmuspark - bij de Vrijheidsmaaltijd van West - als op het

hoofdpodium van Het Vrije Westen op de Westergasfabriek. De musici waren afkomstig uit landen waar zij aan den lijve hebben ervaren wat strijden om vrijheid is. Samen met het NBE vertolkten zij vrijheidsliederen uit alle windstreken. Het 4 & 5 mei programma kwam tot stand in samenwerking met NBE, Stadsdeel West, 4 en 5 mei comité, Het Vrije Westen, BoloBoost, Herdenkingscomité Bos en Lommer, SLAA en Huizen van Verzet.

PomPomPom

Een nieuwe programmalijn voor de allerkleinsten waarbij muziek herkennen, genieten en zelf maken centraal staat. PomPomPom is een coproductie met Oorkaan en brengt peuters tussen anderhalf en drie jaar oud, én hun (groot)ouders, in aanraking met live muziek van professionele muzikanten uit de klassieke muziek, de jazz en de wereldmuziek. Luister, zing, kijk, en ook aanraken mag! PomPomPom bestaat verschillende series van drie ochtenden. Per serie komt een andere muzikant langs.

WinterWESTwaARTS

Van 1 t/m 5 januari stond er in het Erasmuspark weer een grote tent waarin allerlei kinderactiviteiten en familievoorstellingen te beleven waren. Op 1 januari wijdden we in de tent samen met 400 bewoners van Amsterdam West het nieuwe jaar in met het concert van Ntjam Rosie. Samen met haar band speelde zij een heerlijke mix van jazz en soul met invloeden van Afrikaanse muziek. In de dagen daarna was Winter WESTwaARTS elke dag vanaf 13.00 uur open voor vrolijke familie-voorstellingen, creatieve workshops van Atelier Habitat die samen met de kinderen een bruid voor Orso de ijsbeer maakten, inspirerende good food workshops van The Good Family en lekkere warme versnaperingen verzorgd door Terrasmus. WinterWESTwaARTS was een groot succes en de enige kanttkening was dat de voorstellingen steeds uitverkocht waren, zodat we ouders hebben moeten teleurstellen. Gelukkig konden zij wel altijd terecht bij een van de workshops.

Naast deze eigen producties hebben we ook uit het (inter)nationale aanbod een aantal prachtige programma's gepresenteerd in onze grote zaal:

De handen van Fatma

Een mooie, verstilde voorstelling in een prachtig decor. Drie vrouwen spelen Fatma, in een andere leeftijd. Als jonge vrouw die vol goede moed de toekomst en haar spoedige migratie naar België tegemoet ziet. De Fatma die al enige jaren in haar nieuwe thuisland woont en aanpassingsproblemen ervaart en de oude Fatma, wier man is overleden en eenzaam in haar woning in België woont. De voorstelling trok een voornamelijk vrouwelijk publiek, van heel diverse komaf. De voorstelling werd zeer goed ontvangen door het publiek.

IDFA

Podium Mozaïek vertoont tijdens IDFA een bijzondere selectie documentaires in intieme setting. Gedurende 5 dagen was er een programma te zien met 13 films, waaronder veel muziekfilms, films over de recente ontwikkelingen in en omtrent het Midden-Oosten en op zondag een themamiddag over migratie. De films werden omlijst door een randprogramma van inleidingen en nagesprekken. Het IDFA programma wordt goed gewaardeerd en trekt een relatief jong publiek dat Podium Mozaïek nog niet eerder bezocht.

Overzicht publieksbereik

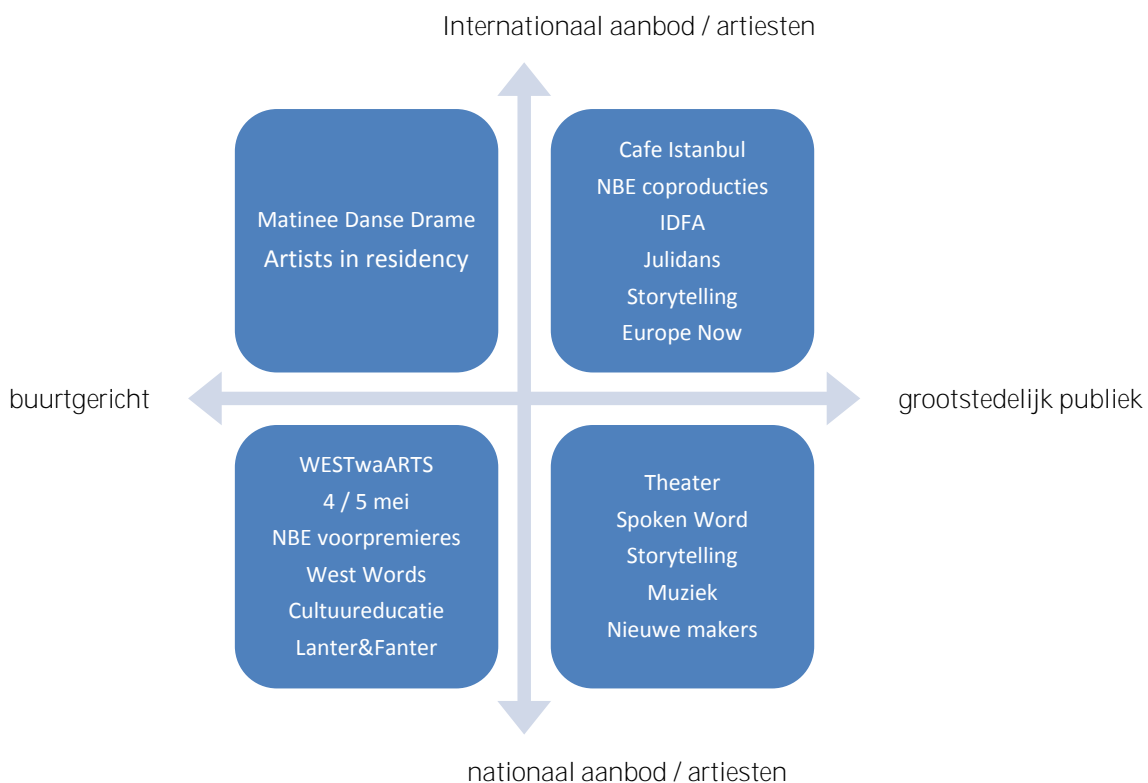
In 2014 hebben we onze doelstellingen met betrekking tot publieksopkomst ruimschoots gehaald. Het aantal bezoekers is gestegen met 13% en het aantal bezoekers per voorstelling met bijna 30%.

Kwantitatieve gegevens: TOTAAL OVERZICHT					
		aantal programma's		aantal bezoekers	
		gepland	gerealiseerd	geraamd	gerealiseerd
programmering voor een cultureel divers publiek tussen de 18 en 35 jaar	2014 (2013)	48 (52)	60 (65)	6.540 (7.140)	7.363 (5.978)
Aantal nevenprogramma's	2014 (2013)	40 (46)	26 (26)	800 (920)	602 (572)
Speciale programmering 18 – 35 jr voor de buurt (zonder WESTwaARTS)	2014 (2013)	0 (0)	9 (10)	0 (0)	1.603 (1.571)
Lanter & Fanter – familievoorstellingen	2014 (2013)	10 (10)	22 (22)	800 (800)	1.327 (1.351)
Aantal nevenprogramma's	2014 (2013)	10 (10)	13 (15)	200 (200)	260 (207)
Exposities	2014 (2013)	6 (6)	6 (6)	300 (300)	350 (380)
WESTwaARTS	2014 (2013)	32 (32)	65 (72)	5.120 (5.120)	9.266 (5.866)
Kunsttijd: binnenschoolse cultuureducatie basisonderwijs	2014 (2013)	14 (14)	27 (17)	2.030 (2.030)	2.781 (2.714)
Workshops	2014 (2013)	0 (0)	16 (35)	0 (0)	944 (835)
RRRReuring: Alliantie Nieuwe Makers	2014 (2013)	18 (18)	16 (26)	1.080 (1.080)	515 (730)
Gastprogrammering (inhuur)	2014 (2013)	12 (12)	12 (13)	1.600 (1.600)	1.207 (2.372)
Totaal algemeen voorstellingen en bezoekers in Podium Mozaïek	2014 (2013)	190 (200)	272 (307)	18.470 (19.190)	26.218 (22.654)

Ontwikkeling binnen de kernactiviteiten

Podium Mozaïek stimuleert, ontwikkelt en presenteert een intercultureel en disciplinair divers programma aanbod voor een cultureel divers publiek dat zich daarin herkent, of elkaar daardoor leert kennen. En Podium Mozaïek is een voorbeeld voor Amsterdam en Nederland op het gebied van avontuurlijke programmering voor een cultureel divers publiek. Voorstellingen en concerten vormen onze kernactiviteit. Cultuureducatie en randprogrammering beschouwen wij als de onmisbare brug naar het publiek. Het programma bestaat deels uit bestaande voorstellingen en concerten die we boeken uit het reguliere aanbod. De afgelopen jaren hebben we ook veel aanbod zelf (mede)ontwikkeld om beter aan te kunnen sluiten bij ons publiek. Met onze huisgezelschappen en verwante makers **ontwikkelen wij unieke programma's voor een grootstedelijk publiek** en voor de buurt. Onze rol is hierin aanjagend en faciliterend: de artistieke inhoud ligt altijd bij de makers. Met onze activiteiten leveren we zo een bijdrage aan de ontwikkeling van aanbod dat zich wellicht het beste laat omschrijven als "culturele crossovers".

In ons programma onderscheiden we vier soorten activiteiten:

1. Programmering voor een cultureel divers publiek tussen de 18 en 35 jaar én hun jonge kinderen
2. WESTwaARTS
3. Cultuureducatie
4. Talentontwikkeling binnen de Alliantie Nieuwe Makers

Onze ligging in West en de samenstelling van de bevolking heeft direct invloed op wat we doen. Podium Mozaïek richt zich als een van de weinige podia in Nederland in de kern op culturele diversiteit. Het is het uitgangspunt voor al onze activiteiten en is in alle geledingen verankerd in de organisatie.

Podium Mozaïek verwacht van artiesten en producenten een authentieke opvatting over de cultureel diverse samenleving. Een productie of activiteit moet bij voorkeur leiden tot een levendige confrontatie met het

publiek en uitnodigen tot reflectie over onderwerpen die belangrijk zijn voor onze samenleving. We dagen makers uit om na te denken over programma's voor het stedelijk publiek van nu en van de toekomst.

Vanuit onze visie is het ook logisch om bij te dragen aan de ontwikkeling van talentvolle kunstenaars. We hebben behoefte aan nieuw aanbod voor ons publiek en aan makers die de brug naar dit publiek kunnen slaan. In onze programmering geven we dit talent dan ook volop de ruimte. Eén van de manieren waarop we dat doen is door jong professionals bij staan bij het zetten van een vervolgstap in hun carrière. Onze locatie KunstENhuis op het Westergasfabrieksterrein hebben wij daarvoor ingezet.

Podium Mozaïek zet programmacuratoren in voor muziek en theater/dans, cultuureducatie, nevenprogrammering en voor exposities. Voor het samenstellen van het seizoenprogramma wordt deze programmaraad aangevuld met medewerkers van onze 'huis' gezelschappen, Theater RAST, het Nederlands Blazers Ensemble, DEGASTEN en het reART Collective.

Programmering voor divers publiek tussen de 18 en 35 jaar én hun jonge kinderen

Podium Mozaïek richt zich met de programmering op een grootstedelijk, cultureel gemixt publiek en hun jonge kinderen. Binnen deze programmering maken we onderscheid in programma's voor grootstedelijke bezoekers van 18 - 35 jaar, programmering speciaal voor de buurt, familie-programmering en exposities.

Programmering voor en divers publiek tussen de 18 en 35 jaar

Podium Mozaïek heeft een brede programmering, waar vrijwel alle disciplines in de podiumkunsten onderdak vinden. Door deze brede programmering weten verschillende groepen mensen de weg naar het podium te vinden en dit maakt het tot een levendige en toegankelijke plek, waar mensen graag komen en zich thuis voelen. Een (te) brede programmering is echter niet (altijd) gunstig voor de ontwikkeling van een helder eigen artistiek profiel. Daarom is het van belang scherpe keuzes op de inhoud te maken. In 2014 zijn daarom de series muziek en spoken word onder de loep genomen en aangepast. De series storytelling, theater en comedy zijn in hun bestaande vorm doorgezet.

<i>Kwantitatieve gegevens: programmering voor een cultureel divers publiek tussen de 18 en 35 jaar</i>			
aantal voorstellingen		aantal bezoekers	
gepland	gerealiseerd	geraamd	gerealiseerd
48	60	6.540	7.363
aantal nevenprogramma's		aantal bezoekers	
40	26	800	602

Muziek: Café Istanbul is vanwege de samenwerking met het Gentse muziekpodium De Centrale tot een zeer succesvol muziekprogramma uitgegroeid, met interessante namen uit de Turkse populaire muziek. De lineup wordt goed opgepikt door het publiek en de zaal zit keer op keer vol. In de tweede helft van 2014 is er een nieuwe serie geïntroduceerd, die zich richt op een jong en hoofdstedelijk publiek. Club Mozaïek Live streeft naar verrassing en ontmoeting in de muziek. Verschillende muzikale paletten gaan met elkaar aan de slag om tot nieuwe tunes en sounds te komen. Met Luzazul invites Mola Sylla en DJ DNA & Amsterdams Andalusisch Orkest zijn de eerste stappen gezet. Hoewel de concerten artistiek interessant zijn, heeft het publiek de serie nog niet in het vizier, waardoor de opkomst tegenvalt. Ook behelzen deze concerten meer werk van marketing en programmering. De rest van de muziekprogrammering, op de concerten van huisgezelschap NBE na, focust zich vooral op hedendaagse muziek met een cross-culturele achtergrond, en steeds minder op pure wereldmuziek, vanwege het streven om een jonger publiek aan zich te binden.

Spoken word is een jonge podiumkunst-discipline, die onder grootstedelijke jongvolwassenen met een diverse cross-culturele identiteit, met name van Afro-Nederlandse afkomst, populair is. De spoken word kunstenaar uit zich via zelfgeschreven tekst en zoekt daarbij een passende vorm en performativiteit: van rap, gedichten op muziek, tot storytelling, singer-songwriters en meer theatrale varianten. Er zit engagement, passie en urgentie in, wat de discipline tot een zeer gevarieerde en spannende kunstvorm maakt. De traditionele presentatie-wijze van het theater past er echter (nog) niet goed bij. Deze vereist een bepaalde concentratie en spanningsboog, waar spoken word anders mee omgaat. Daarom werd in seizoen 13 - 14 al gekozen voor een gebundelde presentatie onder de naam Lyrical Fever, waarin meerdere acts en performances getoond worden. Dit is in seizoen 14 - 15 met twee edities voortgezet.

De **theatervoorstellingen** werken goed en trekken een breed publiek: werk van Sadettin Kirmızıyüz, Urban Myth en Raymi Sambo maar ook speciaal thematisch werk van artistiek niveau zoals *De Handen van Fatma* van t, *Arsenaal_Mechelen* en *Hijabi Monologen* van Stage Z, die beiden veelvuldig door met name van vrouwen van Marokkaanse komaf werden bezocht. De huisgezelschappen zoals Theater RAST en DEGASTEN dragen ook bij aan een diverse artistiek programmering van Podium Mozaïek, met name door hun samenwerkingen met jonge makers en jonge spelers.

Storytelling is een interessant en relatief nieuwe discipline. Podium Mozaïek werkt al langer samen met meesterverteller Sahand Sahebdivani en het Storytelling Festival. Voor de toekomst is het belangrijk ook nieuwe namen en nieuwe verhalen te vinden om de storytelling programmering meer divers te maken.

De comedy-voorstellingen in Podium Mozaïek spreken nog steeds veel mensen aan. Namen als Eric van Sauers en Roué Verveer zorgen stevast voor uitverkochte zalen terwijl ook upcoming talenten als Rayen Panday en De Borrelnootjes, Het spreekt dan ook als vanzelf hiermee door te gaan. Wel is het lastig om nieuwe programma's te presenteren omdat programma's langere tijd lopen en makers minder vaak nieuwe programma's uitbrengen.

De samenwerking met Julidans en IDFA is ook in 2014 gecontinueerd. Dit jaar stond Julidans met twee programma's bij ons. Het eerste programma, een RRRReuring editie in de Theaterzaal met nieuw werk van de jonge makers Sayonara Prikka en Shailesh Bahoran, was door ons zelf samengesteld. Het programma is goed opgepikt en bezocht door de urbane dansscène waar beide makers toebehoren. Het tweede programma was uitgenodigd door Julidans en toonde de voorstelling Gudirr Gudirr van de Australische choreografe Dalisa Pigram in samenwerking met Koen Augustijnen, waarin zij refereren naar de Aboriginal achtergrond van Pigram. Het was een mooie voorstelling, die helaas weinig bezoekers trok (we denken dat de halve finale en finale van het WK hieraan deels debet waren). De samenwerking met Julidans staat niet ter discussie. Het is een mooi festival dat interessant werk toont. Wel bestaat de wens om meer invloed op het programma te hebben, opdat er meer publiek van ons en van Julidans komt kijken.

Voor de IDFA programmering was het vanwege technische ontwikkelingen in 2013 niet mogelijk om te programmeren volgens onze beproefde concept, en dat vertaalde zich in de bezoekerscijfers. In 2014 hebben wij echter een oplossing gevonden om toch te kunnen screenen via DCP en hebben we weer een geweldig en zeer drukbezocht IDFA programma kunnen neerzetten met veel muziek, aandacht voor de recente ontwikkelingen in en omtrent het Midden-Oosten en op zondag een themamiddag over migratie. Van de 13 voorstellingen waren er 7 uitverkocht en eindigden er 3 in de publiekstop 20.

Programmering met en voor de buurt (exclusief WESTwaARTS)

Het programma voor de buurt betrof in 2014 3 vrije edities van West Words, het 4 & 5 mei programma en 4 voorpremières van het NBE.

<i>Kwantitatieve gegevens: programmering met en voor de buurt (zonder WESTwaARTS)</i>			
aantal voorstellingen		aantal bezoekers	
gepland	gerealiseerd	geraamd	gerealiseerd
0	9	0	1.603

West Words in samenwerking met SLAA is inhoudelijk interessant, geeft ruimte aan nieuwe makers en trekt voldoende bezoekers, maar heeft – op het 4 mei programma na – nog geen vast WEST publiek opgebouwd. Dit is een aandachtspunt voor 2015.

Het programma op 4 mei in het teken van Theater na de dam was een geslaagde samenwerking met het Amsterdams 4 en 5 mei Comité, Huizen van Verzet, SLAA en het koor van Meneer de Wit. Schrijfster Karin Amatmoekrin schreef een prachtige tekst over Westbewoner en verzetsstrijder Cola Debrot met het thema moed. Op 5 mei organiseerden we in samenwerking met het Amsterdams 4 & 5 mei Comité en Stadsdeel West een vrijheidsconcert van het NBE op twee plekken; Op het hoofdpodium op het Westergasterrein en in het Erasmuspark waar het concert was verbonden aan het Bite Me Streetdiner in samenwerking met Boloboost. Het programma bestaande uit Vrijheidsliederen zat goed in elkaar; er was ook veel interesse om deel te nemen aan het diner.

De voorpremières van het NBE zijn een groot succes. De concerten zijn bijna altijd uitverkocht en trekken – naast een deel eigen NBE publiek dat afkomt op de intieme, informele setting – ook steeds meer bewoners uit de buurt. In 2014 genoot het publiek van NBE in Afrika met speciale gasten Minyeshu en Ayub Ogada, Mozart Mooiste, Bach in Perzië met Kayhan Kalhor en een speciale versie van Romeo en Julia.

Lanter & Fanter

De vrije programmering voor de (groot)ouders en kinderen van Amsterdam West e.o. is gebundeld in de programmareeks Lanter & Fanter. Met deze programmareeks kan het cultureel diverse publiek waar Podium Mozaïek zich op richt in familieverband voorstellingen bezoeken. Het aanbod bestaat uit theater, muziek- en dansvoorstellingen voor kinderen vanaf 1,5 tot ongeveer 10 jaar.

<i>Kwantitatieve gegevens: Lanter & Fanter</i>			
aantal voorstellingen		aantal bezoekers	
Gepland	gerealiseerd	Geraamd	gerealiseerd
10	22	800	1.327
aantal nevenprogramma's		aantal bezoekers	
Gepland	gerealiseerd	geraamd	gerealiseerd
10	13	200	260

Het programmaprofiel van eerdere seizoenen bleef grotendeels overeind met aansprekende programma's voor een breed publiek waarbij voorrang wordt gegeven aan voorstellingen en activiteiten met een cultureel divers gezicht. Er was bijzondere aandacht voor de jongere doelgroep vanwege de demografische ontwikkelingen in Amsterdam West, met peutervoorstellingen (Kleur, Hieperdepiep) en een nieuwe serie voor dreumesen tussen 1,5 en 3 jaar (PomPomPom). Deze programma's zijn erg populair en verkopen snel uit. In het kader van TF Jong stond Artemis in Bos en Lommer met de voorstelling *Goed Kwaad*. Dit was een afwijkende opzet dan de rest van Lanter & Fanter. Het publieksbereik bleef helaas achter.

De voorstellingen binnen Lanter & Fanter beslaan verschillende disciplines, soms binnen één voorstelling. Er was aanbod op het gebied van theater, muziek en dans. Lanter & Fanter combineert voorstellingen met nevenactiviteiten zodat een kleinschalig minifestival op de zondagmiddag ontstaat. Er worden telkens twee workshops aangeboden, één actief/uitvoerend en één reflectief/creatief. De actieve/uitvoerende workshops waren bijvoorbeeld dans of theater met een acteur uit de voorstelling. De reflectieve/actieve workshop is bijvoorbeeld zelf een herinneringendoosje maken. De reacties op deze opzet zijn positief en deze lijn wordt doorgezet in het nieuwe seizoen.

Het artistieke profiel blijft nog altijd achter bij het algemene profiel van Mozaïek door het uitblijven van interessante voorstellingen met een cultureel divers profiel (zie jaarverslag 2013). Mede om deze reden heeft Mozaïek het voortouw genomen bij de ontwikkeling van een aantal nieuwe voorstellingen en projecten. Oorkaan hernam De H van Adem speciaal voor Amsterdam West. Jong NBE maakte voor het eerst een kindervoorstelling, over de verschillende bewoners in een flat. Ook DEGASTEN begaf zich voor het eerst op het terrein van jeugdtheater met een voorstelling die losjes was gebaseerd op de Odyssee. In samenwerking met Oorkaan werd PomPomPom ontwikkeld, een peuterprogramma op de vrijdagochtend waarbij in ieder geval één van de muzikanten een 'niet-westers' instrument of traditie vertegenwoordigt.

In de marketingmix is vanaf september 2015 gekozen voor een lagere toegangsprijs. In de voorverkoop betalen kinderen €5 (deur €6) en begeleiders €7 (deur €8). Het gemiddelde bezoekersaantal is toegenomen van 75 naar 88. Dit is exclusief de reeks PomPomPom (waarbij maximaal 20 bezoekers kunnen deelnemen). De rest van het seizoen zal laten zien of deze trend doorzet.

Exposities

Het restaurant en de foyer van Podium Mozaïek zijn tevens expositieruimte voor wisselende exposities. Podium Mozaïek organiseert jaarlijks zes expositie. De expositiereeks wordt samengesteld door kunstenaar **Senad Alić** en is inmiddels een vaste waarde geworden in ons programma en in de inrichting van foyer en restaurant. Met onze exposities willen we goede kunstenaars uit onze omgeving tonen die aansluiting vinden bij de hedendaagse kunst en een podium geven voor de kunst en kunstenaars die ergens anders vandaan komen: Uit Koerdistan, Syrië, Kaboel, Afrika, Zuid Amerika en noem maar op. Kunst die anders is dan moderne westerse kunst, maar daarom niet minder van kwaliteit. Voor deze kunst is momenteel steeds minder podium in Amsterdam. Galeriers hebben het moeilijk en spelen op "safe " door moderne westerse kunst te laten zien en verkopen. In Podium Mozaïek laten we deze kunst dan ook graag en veel zien. **Kunstenaars worden uitgenodigd om in duo's (soms groepen) te exposeren, waardoor de werken niet alleen op zichzelf, maar ook naast elkaar komen te staan.** Deze duo exposities zijn vaak een mix van westerse kunst en kunst van elders. De exposities worden tijdens de opening uitgebreid toegelicht door gastsprekers en muzikaal omlijst. De openingen trekken over het algemeen voldoende publiek en er zit een stijgende lijn in het aantal verkochte werken.

<i>Kwantitatieve gegevens: Exposities</i>			
aantal exposities		aantal bezoekers	
gepland	gerealiseerd	geraamd	gerealiseerd
6	6	300	350

2014 opende met de duo expositie van Mariska Schomper en Judith Zwaan. Alle twee betrokken als kunstenaar in maatschappelijk bewegingen en hun manier om daarop te reageren. In maart werd deze **expositie opgevolgd door foto's van het bijzondere documentaire project *Material Life Noisy*** van Elisa Veini, in combinatie met de abstracte schilderijen van Rik Spann. De derde expositie was voor twee Zuid-Amerikaanse kunstenaars: Gorki Bollar (een bekende naam in naïeve kunst) en Miguel Angel Ceredo. Naast deze werken waren de resultaten van het project *Wereldkaarten in West* van journalistiek bureau Jonge Sla te zien. De expositie *Landschappen* van Marianne Pruijboom was een feest van kleur en een lust voor het oog van onze bezoekers.

In het nieuwe seizoen was Galerie Beeldend Gesproken te gast in onze foyer met een expositie van schilderijen van Ewa Malijewska en Fernando Garcia Diaz. In onze expositieruimte laten wij ook de resultaten van bijzondere kunstprojecten te zien, zoals schilderijen van het project "Paint a Future". Mensen van dit project bezoeken kinderen overal ter wereld, in sloppenwijken en weeshuizen. De kinderen maken een schilderij over hun dromen en een gerenommeerde kunstenaar werkt het schilderij van het kind verder uit op een groot doek.

Beeld: Expositie van Elisa Veini en Rik Spann

WESTwaARTS culturele zondagen in het Erasmuspark

WESTwaARTS programmeert in de zomer muziek, theater, lifestyle workshops, kunstzinnige workshops, een uitgebreide randprogrammering en heerlijk eten en drinken voor verschillende leeftijdsgroepen in en rondom het Erasmuspark. WESTwaARTS heeft zich in korte tijd tot een merknaam ontwikkeld in de wijk. Het levert een positieve bijdrage aan het imago van het stadsdeel, haar bewoners en (culturele) ondernemers. Bij winterWESTwaARTS staat het programma voor kinderen centraal en is de opzet van het festival kleiner. Net als voorgaande jaren is de programmering van de festivals tot stand gekomen in de gastprogrammaraad en wordt WESTwaARTS georganiseerd in samenwerking met Stadsdeel West.

<i>Kwantitatieve gegevens: WESTwaARTS en Winter WESTwaARTS</i>			
aantal voorstellingen		aantal bezoekers	
gepland	gerealiseerd	geraamd	gerealiseerd
32	65	5.120	9.266

winterWESTwaARTS (1 t/m 5 januari)

De wintereditie van het WESTwaARTSfestival werd erg goed bezocht door veel meer publiek dan de tent en de voorstellingen aan konden. De teleurstelling was dan ook groot bij bezoekers die achter het net visten. Gelukkig waren er voldoende alternatieve activiteiten voor bezoekers die geen kaartje konden bemachtigen. Naar aanleiding van winterWESTwaARTS 2014 werden wijzigingen doorgevoerd aangaande kaartenuitgifte tijdens het festival; evaluatie van de 2015-editie zal uitwijzen of deze wijzigingen effectief zijn geweest.

WESTwaARTS (22 & 29 juni, 6, 13 & 20 juli)

De zomereditie WESTwaARTS beleefde in 2014 haar vierde verjaardag en heeft in de loop der tijd flink wat gezelschap gekregen van andere activiteiten in het park. Tijdens de 2013-editie werd al duidelijk dat het zaak is om WESTwaARTS onderscheidend te houden t.o.v. andere culturele activiteiten. Dat is in 2014 grotendeels gelukt, vooral door de communicatie, het gebruik van het terrein en deels door de programmering. Op het muziekpodium (hoofdpodium) waren drie acts te zien met een grote naam als afsluiter. Op het kinderpodium was programmering te bekijken voor de kleine bezoekers. In het Lof der Zotheid theater (Eikenbosje) vonden speciale voorstellingen en gastprogrammering hun plek. Creatieve workshops streken neer op het hoofdveld en incidentele randprogrammering vond verspreid door het park plaats. In het programma stonden zowel jonge amateurkunstbeoefenaars als bewezen talenten en professionals die hun sporen hebben verdiend in hun vakgebied. Hierdoor was het lastig om een eenduidig profiel te laten zien en festivalgangers te verzekeren van constante kwaliteit. Hoewel West beschikt over veel talent, is dit juist in de zomervakantie niet altijd beschikbaar.

Elk jaar ontwikkelen wij een specifiek programma gericht op bijzondere groepen die wij willen betrekken bij kunst en cultuurbeleving in Amsterdam West. In 2014 verzamelden regisseur Celil Toksöz en Klaartje Gisolf van Cordaan verhalen van bewoners van ouderencentrum de Hudsonhof en woonzorgcentrum Nieuw Vredenburg in West en maakten er een theaterstuk van. De ontroerende verhalen over het leven van vroeger en nu werden gebracht door twee acteurs en een muzikant. In samenwerking met ABC/Combiwel en Cordaan zijn groepen ouderen letterlijk en figuurlijk naar het Erasmuspark gebracht om deze voorstelling (Verhaal Halen) te aanschouwen en de festivalsfeer te proeven.

De kinderprogramma's tijdens WESTwaARTS werden goed bezocht. De voorstellingen die worden aangeboden zijn doorgaans iets robuuster dan zaalvoorstellingen omdat omgevingsgeluid en afleiding onvermijdelijk zijn. Er is ruimte voor experiment maar sommige theatermakers schrikken hier voor terug. Een maker als Ton Meijer gebruikt WESTwaARTS juist als proeftuin voor zijn voorstelling over Robinson Crusoe. De Workshops voor kinderen werden verzorgd door Atelier Habitat, al een aantal jaar vaste partner bij de festivalprogrammering. Dit jaar verzorgden zij o.a. Jamaa el Fna: met medewerking van vele buurtbewoners verrees een impressie van het beroemde Marokkaanse plein in het Erasmuspark, en Wandelende boom: Een kleine, intieme workshop waarbij kinderen zichzelf aan een boom spiegelden. De tekeningen hingen weken later nog aan de boom in het park waar bezoekers ze bekeken.

Gastprogrammaraad

In lijn met de evaluatie van de vorige editie van Westwaarts is er bij de samenstelling van de gastprogrammaraad meer accent gelegd op ´kunstkenners´. De leden van de gastprogrammaraad hebben in kleinschalige gesprekken met de programmeurs mede invulling gegeven aan de programmering. Daarmee is de kennis en deskundigheid van de leden van gastprogrammaraad beter benut. Voor de volgende editie wordt de wijze waarop buurtbewoners meepraten over de programmering, opnieuw onder de loep genomen.

Sponsoring en crowdfunding

Zowel de crowdfunding als sponsordoelstellingen zijn gehaald. Dit heeft het organiseren van 5 brede edities van Westwaarts mogelijk gemaakt. De crowdfunding was succesvol, maar de benodigde inzet staat niet in verhouding tot de gerealiseerde opbrengsten. Hoe meer bewoners, ambassadeurs en medewerkers direct betrokken worden bij de wervingsactie, hoe makkelijker het wordt om in korte tijd grote groepen donateurs te bereiken: een sneeuwbaaleffect.

Marketing en publieksbereik

De gehanteerde marketingstrategieën hebben duidelijk vruchten afgeworpen. Samenwerking met bewoners en bewonersinitiatieven als Boloboost en GeefomdeJanEef, maar ook instellingen als Combiwel, Cordaan en vele anderen zijn hier een goed voorbeeld van. Westwaarts is in 2014 verder gegroeid. Het aantal bezoekers kwam uit op 6.520 terwijl gerekend werd op circa 5.000 bezoekers.

Het leukste zomerfestival van Amsterdam West!

Podium Mozaïek als cultuureducatie aanbieder: Kunsttijd!

De cultuureducatieve activiteiten voor primair onderwijs zijn ondergebracht in het programma Kunsttijd: laagdrempelig aanbod dat vaak de eerste kennismaking is voor kinderen in West met podiumkunsten en dan met name theater. De doelstelling is een eerste kennismaking met kunst en cultuur tot stand brengen en motiveren tot cultuurparticipatie en actieve kunstbeoefening. Kunsttijd wil aansluiten bij de wensen en programma's van scholen en de curator cultuureducatie onderhoudt constant contact met cultuurcoördinatoren en directies.

<i>Kwantitatieve gegevens: Kunsttijd!</i>			
aantal voorstellingen		aantal bezoekers	
gepland	gerealiseerd	geraamd	gerealiseerd
14	27	2.030	2.781
aantal workshops		aantal bezoekers	
0	16	0	944

Het Amsterdamse cultuureducatieveld is in 2014 nog volop in beweging na de invoering van het basispakket door wethouder Gehrels. De voorsprong van muziek (en in iets mindere mate beeldende kunst en erfgoed) op andere disciplines is voelbaar bij theaters en andere aanbieders. Daarbij komt dat door de eisen in deze cultuurplanperiode veel organisaties zich op het educatieve vlak hebben begeven. Het aanbod is enorm toegenomen terwijl met name de tijdsdruk en last bij scholen ook is gestegen. Het gevolg is minder inschrijvingen, hardere acquisitie in het veld en vanuit het onderwijs minder verdieping binnen het lesprogramma. Scholen kiezen wel voor een voorstelling maar niet voor een workshop erbij.

Inhoudelijk werden de programma's zo mogelijk afgestemd op thema's in het onderwijs zoals taalverwerving (Ik lees een tafel), recycling (Vuilnisventjes) en vluchtelingenproblematiek (Mijn vriend en ik). De lesbrieven werden aan de scholen gestuurd zodat leerkrachten het voorstellingsbezoek konden integreren in het onderwijs. Sinds twee jaar worden voorstellingen en workshops apart aangeboden aan de school, naar aanleiding van de vraag van de scholen en het beschikbare budget. Aan de relatief lage afname van verdiepende workshops zijn ook tekenen van het grote en diverse activiteitenpakket van scholen vandaag de dag te zien; leerkrachten hebben een vol programma en workshops zouden hier nog meer op drukken. Scholen kiezen er daarom vaak voor om de betrokkenheid bij Kunsttijd te beperken tot de lesbrief en de voorstelling.

Bereik

Met het Kunsttijdprogramma richten wij ons op de scholen in Stadsdeel West en het zijn vooral scholen uit de wijken rondom Podium Mozaïek die de voorstellingen bezoeken. Een aantal scholen blijft trouw afnemen voor alle groepen. Van een aantal scholen die vorig jaar voor het eerst kwamen, mochten we ook in het nieuwe seizoen de leerlingen begroeten. Een aantal scholen komt via De Waaier bij Podium Mozaïek, een regeling vanuit het stadsdeel om scholen te koppelen aan aanbieders in West. Het is zaak om deze scholen aan ons te blijven binden voor schooljaar 2015-2016. Opvallend is dat de Islamitische basisscholen (Al Wafa, El Amien) minder hebben ingeschreven voor 2014-2015. Zij geven aan dat er meer druk is vanuit ouders en schoolbestuur om cultuur beter te laten aansluiten bij de religieuze identiteit van de school.

In 2014 namen 14 basisscholen deel aan Kunsttijd van Podium Mozaïek: El Amien, De Roos, Multatuli, Al Wafa, Meidoorn, Bos en Lommerschool, Tijn Uilenspiegel, Immanuelschool, Wiltzanghschool, Catamaran B, Springplank, Narcis Querido, Slootermeerschool, OBS De Bron. Evaluaties bij de scholen laten positieve scores zien. Op inhoud en aansluiting bij de doelgroep worden overwegend optimaal gescoord, negatieve scores komen alleen naar voren bij de TF Jong voorstelling *Goed Kwaad* (Artemis) en *Buurman in de Winter* (Plan d-) die volgens de leerkracht te weinig actie bevatte voor de kinderen van groep 4. De talige voorstelling *Ik lees een tafel* (Koeterwaals) sloot niet aan bij NT2 voor kinderen met een taalachterstand.

Organisatie

De organisatie en communicatie door Podium Mozaïek wordt consistent als 'prima' ervaren met één uitzondering, een leerkracht die door de kerstvakantie het lesmateriaal te laat had ontvangen. Navraag leerde ons dat er sprake was van een cultuurcoördinator die het te laat had doorgestuurd.

Talentontwikkeling binnen de Alliantie Nieuwe Makers: RRRReuring

In navolging op de landelijke bezuiniging op productiehuizen heeft Podium Mozaïek in 2012 besloten jonge makers meer ondersteuning te bieden. Een eerste stap in dit streven is de serie RRRReuring, waarin twee keer maand (18 x per jaar) een jonge, talentvolle maker zijn of haar werk in het KunstENhuis op het Westergasfabriek terrein kan tonen. RRRReuring is een toegankelijk platform, dat niet een al te stringent programmeringsprincipe volgt. Het biedt ruimte aan allerlei makers van zeer verschillende artistieke signatuur en achtergrond. Het KunstENhuis zelf heeft echter nog te weinig naamsbekendheid. Gedeeltelijk komt dit door dat er te weinig programma op de plek plaatsvindt; gedeeltelijk omdat er te weinig aan marketing en promotie wordt gedaan. Podium Mozaïek heeft voor beiden op dit moment te weinig middelen.

<i>Kwantitatieve gegevens: RRRReuring</i>			
aantal voorstellingen		aantal bezoekers	
gepland	gerealiseerd	geraamd	gerealiseerd
18	16	1080	515

Dit jaar presenteerden we in RRRReuring in het KunstENhuis verschillende interessante makers om in de gaten te houden zoals Rosa Asbreuk, Igor Vrebac en Tim van de Heuvel en Lizzy Hennequin.

RRRReuring maakte in mei en juli een uitstapje naar de grote zaal van Podium Mozaïek met een aantal wat meer gevorderde nieuwe makers voor wie de zaal van het KunstENhuis te klein geworden is. We presenteerden in de laatste weekenden van mei theater van George Tobal en Eran Ben Michael, Dilan Yurdakul, Irish Kensenhuis en White Rabbit Theater. In juli werd tijdens Julidans een editie van RRRReuring gepresenteerd met een double-bill van Sayonara Prikka & Shailesh Bahoran.

Gastprogrammering: Te gast bij

Voorstellingen die niet (meer) binnen de programmering passen, bieden we wel de mogelijkheid om opgenomen te worden in onze gastprogrammering. Hierbij lopen de programma's mee in onze promotie en kaartverkoop, maar gaat het om een zaalverhuurconstructie waarbij de recette inkomsten voor de organisatie zijn.

<i>Kwantitatieve gegevens: Te gast bij</i>			
aantal voorstellingen		aantal bezoekers	
gepland	gerealiseerd	geraamd	gerealiseerd
12	12	1.600	1.207

Binnen onze gastprogrammering is in 2014 een aantal oude bekenden opgenomen: Uitgeverij Indeknipscheer bracht een programma over boeken uit Curaçao, Suriname en Nederlands-Indië, Groundbreakers speelde een voorstelling voor middelbaar scholieren en het reARTkoor van Selim Doğru verzorgde twee avonden rondom de protesten op het Geziplein. Deze laatste twee groepen zullen volgend jaar opgenomen worden in onze programmering. Verder ontvingen we dit jaar in de gastprogrammering de Marimba Biënnale, Cengiz Özkan (georganiseerd door Mehmet Erol en Nilgun Sari), Praful met het programma *Journey into Being* en het muziekprogramma *Maria, Christina, Sevilla*.

Ontwikkeling van marketing en promotie en publieksonwikkeling

Wij richten ons met ons programma primair op een kernpubliek van Amsterdamse (jong)volwassenen tussen de 18 en 35 jaar en hun kinderen vanaf 2 jaar. Deze doelgroep heeft een meervoudige culturele achtergrond, of een Nederlandse achtergrond met een grote interesse in andere culturen. Daarnaast benaderen we cultuurliefhebbers in brede zin (reguliere bezoekers van verschillende podia), en bezoekers die een band hebben met de cultuur van geprogrammeerde artiesten of thematiek van voorstellingen, maar voor wie het nog niet vanzelfsprekend is om naar het theater te gaan.

Het aantrekken van het kernpubliek van Podium Mozaïek vereist een bijzondere aanpak, omdat een deel van dit publiek (nog) niet vanzelfsprekend het theater bezoekt. De ontwikkeling van marketing en promotie en daarbij behorende publieksonwikkeling is dan ook stevig ingebed in de organisatie van Podium Mozaïek en is een belangrijke leidraad bij het programmeren.

Ontwikkeling van marketing en promotie

Marketingdoelstellingen

- een zo groot mogelijk grootstedelijk cultureel divers publiek tot bezoek aan activiteiten en voorstellingen in Podium Mozaïek motiveren;
- bevorderen van positieve, kloppende beeldvorming bij uiteenlopende doelgroepen.

Positionering

Podium Mozaïek is als geen ander in staat mensen aan elkaar én aan Podium Mozaïek te binden. Zij is positief, verfrissend en brengt mensen samen: makers, publiek, de mensen in de buurt, jongeren met uiteenlopende (bi)culturele achtergronden. Podium Mozaïek is eigentijds en uitgesproken en programmeert talent naast grote namen, folklore naast experiment, de buurt naast internationale artiesten. Zij is een kleurrijk podium waar iedereen welkom is of het nu gelijkgestemden of andersgestemden zijn. Podium Mozaïek weet mensen te raken. Onverwacht en recht uit het hart. Met lef en durf, onvergetelijke momenten en bijzondere ervaringen.

Met het concept 'Onverwachte Ontmoetingen' maakt Podium Mozaïek haar kracht inzichtelijk. Dit merkconcept ligt aan de basis van al onze communicatieactiviteiten, maar is ook van toepassing op de invulling van onze kernactiviteiten. Het eenduidig toepassen van het merkconcept versterkt onze identiteit en vergroot onze zichtbaarheid.

Strategie

Naast het werken met het merkconcept is ook serieprogrammering een belangrijke tool voor het TPI: Het onderbrengen van voorstellingen in series, waaraan een concept ten grondslag ligt, draagt bij aan de samenhang en duiding. Dit biedt kansen voor het creëren van een kwaliteitskeurmerk, kan herhaalbezoek motiveren, de word of mouth reclame versterken, drempelverlagend werken voor nieuw publiek en de overstap naar onbekende disciplines of voorstellingen vergemakkelijken. Voor de diverse series zijn de meest passende kernmotieven voor bezoek geselecteerd en naar aanleiding daarvan is voor alle concepten geformuleerd hoe het concept verder ontwikkeld kan worden zodat een totaalbeleving ontstaat. Belangrijke elementen hierbij zijn beleving, verdieping en verbondenheid. Door naast de programma's ook een nevenprogrammering aan te bieden, worden deze elementen bevorderd. Voor de nieuwe series Lyrical Fever en Club Mozaïek Live geldt dat ze de komende tijd meer 'smoel' moeten ontwikkelen om als serie ook herkenbaar en onderscheidend te zijn.

Promotie

Online

Door de toekenning van Google Grants hebben wij veel Google advertenties kunnen doen die onze online zichtbaarheid vergroot hebben. Het websitebezoek is hierdoor aanzienlijk gestegen: Het aantal gebruikers is gestegen van 60.807 in 2013 naar 108.001 in 2014; een stijging van 78%. Het aantal sessies is gestegen van 91.961 naar 142.982; een stijging van 55,48%.

Onze Facebook aanhang groeit gestaag: het aantal likers is gestegen met 793 likes tot 2796 (ten opzichte van 2003 in de vorige periode) en het totale bereik (Het aantal personen dat activiteiten van je pagina heeft gezien, inclusief je berichten, berichten op je pagina van anderen, advertenties voor pagina-vind-ik-leuks, vermeldingen en check-ins): gestegen naar 1777 gemiddeld (was 1351). Met de nieuwe instellingen van Facebook is zowel het organisch bereik van een bericht als het betaalde bereik gedaald: respectievelijk gemiddeld 213 ten opzichte van 377 in 2013 en 157 ten opzichte van 707 in 2013. Aangezien het bereik per bericht gedaald is en het totale bereik gestegen is, houdt dit in dat we meer activiteiten hadden afgelopen jaar op onze eigen pagina en/of op de pagina van anderen.

Er is in 2014 onderzoek gedaan naar nieuwe vormen van social mediagebruik waaronder Pinterest, Instagram, Twitter en Google+. Voor WESTwaARTS is een eigen Facebook en Instagram aangemaakt. In 2015 zal dit doorontwikkeld worden.

Bezoekers worden op de hoogte gehouden van onze programma's middels onze digitale nieuwsbrief en ontvangen een direct mail indien er voorstellingen spelen die voor hen mogelijk interessant kunnen zijn.

Offline

Hoewel de online promotie steeds belangrijker wordt (36% van onze bezoekers is op de hoogte gebracht van het programma door onze eigen website, nieuwsbrief of social media), wordt 18% van onze bezoekers geïnformeerd via gedrukte uitingen. In 2013 hebben we voor het eerst geëxperimenteerd met het uitbrengen van twee maal een trimesterbrochure (september – december en januari – mei) in plaats van een seizoensbrochure. Dit is in 2014 doorgezet en bevalt goed: Het maakt de brochures actueler en het geeft een keer extra aandacht aan het programma. De brochures worden

De LanterFanter kalender is opnieuw ingezet voor de kinderprogrammering en goed verspreid in de buurt en op scholen. Ook het WESTwaARTS festival is een goede plek om de kalender te verspreiden.

Voor individuele programma's wordt met regelmaat in de buurt en in de stad geflyerd en hangen posters in de stad via een verspreider (Jan de Flyerman).

Op de Uitmarkt hebben we dit jaar voor het eerst een gadget uitgedeeld in de vorm van een linnen tas met de ruit van Podium Mozaïek voor volwassenen en een Lanter en Fanter button voor kleine kinderen. De gadgets vonden grif aftrek en volgend jaar zullen we kijken of we weer iets kunnen laten maken.

Publieksontwikkeling

Publieksbereik

In 2014 is ons publieksbereik met 13 % gestegen ten opzichte van 2013. Het gemiddeld aantal bezoekers per voorstelling steeg zelfs met bijna 30%. De beoogde publieksaantallen zijn in 2014 dan ook volledig behaald. Net zoals eerdere jaren, zijn er uitschieters naar boven en naar beneden, maar over de gehele linie wordt het gemiddelde hoger en de uitschieters naar beneden minder laag. Grote trekkers zijn de *Café Istanbul* programma's, voorpremières van het NBE en bekende comedians. Maar ook IDFA, muziektheater, de meeste **theatervoorstellingen en programma's voor de allerkleinsten (vanaf 1,5 jaar)** doen het goed. Dansvoorstellingen, spoken word, en theater voor oudere kinderen trekken afwisselend voldoende of weinig publiek. Ook de opkomst bij de nieuwe makers in het KunstENhuis is zeer wisselvallig. Het is ons in 2014 niet gelukt hier een slag in te maken.

Publieksonderzoek

In 2014 is de digitalisering van de enquêtes afgerond en hebben in totaal 532 respondenten een enquête ingevuld. Bij de volwassenprogrammering zijn in totaal bij 55 voorstellingen/ expositieopeningen enquêtes afgenomen en bij 11 IDFA films. Bij de familie programmering zijn bij 14 voorstellingen enquêtes afgenomen. Van de respondenten heeft 38% een nevenprogramma bezocht.

De laatste jaren is het verschil in onze waarneming in de diversiteit en de cijfers die uit onze enquêtes blijken groter geworden. Dit komt wellicht doordat we de enquêtes sinds 2013 digitaal afnemen en niet meer op de avond zelf. Wat als voordeel heeft dat er nu bij alle voorstellingen gemeten wordt, maar als nadeel dat de respondenten homogener lijken dan de gevarieerde groep bezoekers die wij in onze zaal zien. Zo heeft bijvoorbeeld 18% (95 van de 532) van de respondenten een voorstelling van het NBE bezocht, terwijl dat 5 voorstellingen van de 80 zijn. Significante verschillen in de uitkomst met en zonder deze respondenten zijn hieronder aangegeven, omdat het beeld anders teveel afwijkt. Wij zullen de komende tijd aanpassingen doorvoeren die de validiteit van onze metingen kunnen vergroten.

Het beeld van de bezoekers van onze volwassenprogrammering dat uit de enquêtes naar voren komt is als volgt:

- 70% vrouw/ 30% man
- 61% van de respondenten is tussen de 18 en 45 jaar¹
- 36% van onze bezoekers komt uit Amsterdam West, 35% elders uit Amsterdam en 29% komt van buiten Amsterdam.
- 35% heeft een dubbele culturele achtergrond en 65% een Nederlandse².

Het beeld dat naar voren komt bij de familieprogrammering is vergelijkbaar, alleen komt van de Lanter&Fanter bezoekers 57% van deze bezoekers uit Amsterdam West, 27% elders uit Amsterdam en 17% van buiten Amsterdam.

Bezoekers hebben op de vraag wat hun culturele achtergrond is 24 verschillende nationaliteiten genoemd, waarbij Oost-Europees, West-Europees en Zuid-Europees niet zijn onderverdeeld in aparte nationaliteiten, m.u.v. Nederlands. Genoemde (dubbele) nationaliteiten: Afrikaans, Amerikaans, Antilliaans, Australisch, Aziatisch, Chinees, Indonesisch, Hindoestaans, Iraans, Joods, Koerdisch, Marokkaans, Mexicaans, Midden-Europees, Moluks, Nederlands, Nigeriaans, Oost-Europees, Surinaams, Turks, West-Europees overig, Zuid Afrikaans, Zuid Amerikaans, Zuid Europees.

¹ Deze cijfers zijn zonder de bezoekers van het NBE, met NBE is het 54%

² Deze cijfers zijn zonder de bezoekers van het NBE, met NBE meegerekend zou het 27% divers zijn

Motivatie

39% koos voor deze voorstelling omdat men liefhebber van het genre is. 33% geeft aan liefhebber van de artiest, regisseur of exposant te zijn, 26% koos voor de betreffende serie en 32% gaf een andere reden om voor deze voorstelling te kiezen. Vooral IDFA bezoekers (50%) kozen voor de film omdat ze vaker naar IDFA gaan. IDFA uitslagen niet meegerekend, gaf 19% van de respondenten aan voor de voorstelling gekozen te hebben omdat ze vaker naar de desbetreffende serie gaan (voor zover de serie bekend is).

Waardering en beleving

Gemiddeld waarden de respondenten de voorstelling die ze hebben bezocht net als in 2013 met een 8,3. 79% gaf een 8 of hoger, dat is nagenoeg dezelfde score als in 2013. De kwaliteit van de voorstellingen in zijn geheel waardeerden de respondenten met een 8,1 en 82% vindt de kwaliteit van de voorstellingen goed tot zeer goed. De sfeer wordt gemiddeld met een 8,5 gewaardeerd en ook de service van Podium Mozaïek wordt door de respondenten positief gewaardeerd met gemiddeld een 7,9.

Informatievoorziening

Men is voor het grootste gedeelte (54%) door eigen promotiemateriaal van Podium Mozaïek (website, nieuwsbrief, Facebook, seizoensbrochure of flyers/ posters) op de hoogte gebracht van de voorstelling. Maar liefst 24% is via onze website geïnformeerd. Dit is een aanzienlijke stijging te opzichte van vorig jaar, toen 13% van de respondenten via de website geïnformeerd was. Ook publiciteit via partners (artiest, festival of serie met partners) is aanzienlijk gestegen t.o.v. vorig jaar. 39%³ van de informatievoorziening is verlopen via publiciteit van partners (vorig jaar 23%). 21% van de respondenten weet via-via van de voorstelling; 14% mond tot mond en 8% via vrienden/ kennissen. 14% van de respondenten is via derden (AUB, andere websites, nieuwsbrieven, rtv/pers) geïnformeerd over de voorstelling, 7% is uitgenodigd door de artiest, exposant of regisseur. En 12% anders.

Herhaalbezoek

In 2014 heeft Podium Mozaïek minder herhaalbezoekers gehad dan vorig jaar; 49% was hier al eerder geweest. 51%⁴ van de mensen was hier voor de eerste keer. Vorig jaar was 56% van de bezoekers al eerder geweest. Daarentegen zijn de bezoekers van de voorpremières van het NBE juist zeer trouwe bezoekers; 74% van hen bezocht Podium Mozaïek al eerder.

---

³ Hierbij dient opgemerkt te worden dat de bezoekers van de IDFA in nog meerdere mate zijn geïnformeerd via programmakrant, website, nieuwsbrief of social media van de IDFA, te weten 58%.

⁴ Hierbij dient opgemerkt te worden dat vooral veel IDFA bezoekers voor het eerst bij Podium Mozaïek kwamen: 81% van de IDFA bezoekers bezocht ons nog niet eerder.

Ontwikkeling van competenties

De ontwikkeling van de competenties is een centraal thema in het meerjarenondernemingsplan 2013-2016. Zowel op bestuurlijk niveau als in de werkorganisatie op het niveau van uitvoerende teams worden jaarplannen opgesteld waarin de te ontwikkelen competenties worden benoemd en in de vorm van actieplannen daadwerkelijk uitgevoerd.

Ontwikkeling van artistieke competenties

Podium Mozaïek richt zich als één van de weinige podia in Nederland volledig op een intercultureel programma-aanbod. Podium Mozaïek **daagt makers uit om programma's te presenteren voor** een grootstedelijk publiek van nu en van de toekomst. Een productie of activiteit moet dan ook leiden tot een levendige confrontatie met het publiek en uitnodigen tot reflectie over onderwerpen die belangrijk zijn voor de samenleving. Ongeveer de helft van onze activiteiten initiëren of ontwikkelen we zelf of met onze partners. **Met onze 'huisgenoten' Theater RAST en NBE ontwikkelden** in 2014 bijvoorbeeld een programma in het kader van 5 mei en in het kader van 50 jaar migratie het muziektheaterstuk Heimwee Liederen. Ook met het reART koor dat aan beide programma's **meewerkte**, zijn nauwe samenwerkingsverbanden ontwikkeld. Een andere succesvolle programmaliijn is Café Istanbul in samenwerking met De Centrale in Gent: een reeks concerten in café sfeer waarvoor steeds andere Turkse grootheden worden uitgenodigd. Maar ook de samenwerking met Oorkaan leidde in 2014 tot een nieuwe programmareeks: PomPomPom voor de allerkleinste muziekliefhebbers. Binnen onze muziekprogrammering werd in 2014 de programmaliijn Club Mozaïek Live geïntroduceerd voor een jongvolwassen avontuurlijk publiek. In 2015 moet dit programma doorontwikkeld worden. Het nieuwe programma Lyrical Fever is een platform voor Spoken Word artiesten en brengt jong en gevorderd talent samen.

Op deze manier leveren we een bijdrage aan de ontwikkeling van **aanbod dat te omschrijven is als "culturele crossovers"**, en dat primair geschikt is voor een jongvolwassen publiek met een kosmopolitische blik. Voorstellingen en concerten vormen de kernactiviteit. Via onze randprogrammering bieden we context en verdieping. Het totaalprogramma komt tot stand in samenwerking met lokale, nationale en internationale partners.

Met onze programmering trekken we een heel eigen, cultureel divers publiek dat nog niet of nauwelijks andere podia in de stad bezoekt.

Ontwikkeling van bestuurlijke competenties

Al geruime tijd is de samenstelling van zowel het personeel van Podium Mozaïek als het bestuur een goede afspiegeling van de doelgroep die we in Amsterdam (West) bedienen. We bereiken een cultureel divers publiek, bieden een programmering waarin vele culturen samenkomen en werken met partners die net als de bewoners van Amsterdam en Amsterdam West zeer divers zijn. Het bestuur onderschrijft de *Code Cultural Governance* in haar taakuitoefening.

Bestuursleden Podium Mozaïek en hun portefeuilles per 31 december 2014:

Mw. N.M.L Bui (penningmeester), *senior manager PWC*, bestuursportefeuille financieel beleid.

Dhr. M. Weijers, (secretaris en waarnemend voorzitter) *zelfstandig ondernemer*, bestuursportefeuille organisatie, personeelsbeleid en cultuureducatie.

Dhr. Ö. Gölpinar (lid), *schrijver en adviseur voor kunst en cultuurbeleid*, bestuursportefeuille PR en communicatie.

Dhr. I.E. Verhagen (lid), *directeur Access to Seeds Foundation*, bestuursportefeuille fondsenwerving.

Mw. E.E.E. Alvares (lid), *zelfstandig ondernemer*, bestuursportefeuille inhoudelijke- en artistieke ontwikkeling op het gebied van toneel.

Dhr. M.E. Cabenda (lid), *freelance journalist*, bestuursportefeuille Inhoudelijk- en artistieke ontwikkeling op het gebied van (wereld)muziek.

Leden van de aanbevelingscommissie van Podium Mozaïek per 31 december 2014:

Dhr. S.J. Noorda, voormalig *voorzitter VSNU*

Mw. N. Azough, *voormalig lid Tweede Kamer*

Dhr. G. Reteig, *voormalig hoofdredacteur MTNL*

Mw. F. Mújde, *cabaretier en columnist*

Dhr. J. Ruijter, *voormalig coördinator Mozeshuis en Mozes & Aäronkerk*

Dhr. F. Houterman, *voormalig voorzitter MKB-Amsterdam*

Dhr. Werkman, *voormalig stadsdeelvoorzitter Bos en Lommer*

Mw. S. Bruines, *wethouder gemeente Leidschendam-Voorburg*

Mw. E. van Zutphen, *medewerker educatie bij het Rijksmuseum voor Volkenkunde in Leiden*

Ontwikkeling van personele competenties

Alle drie uitvoerende teams van Podium Mozaïek – te weten publieksinformatie, productie/zakelijk verhuur en techniek/beheer- zijn eind 2014 volledig bemenst. De hoofden van de afzonderlijke teams zijn verantwoordelijke voor de realisatie van de opgestelde teamjaarplannen.

Binnen de programmaraad van curatoren zijn alle functies al vanaf november 2012 ingevuld.

In 2014 bestond het kernteam uit het artistiek team bestaande uit vier parttime curatoren, het hoofd publieksinformatie, de bureaumanager, de medewerker marketing, 2 pr medewerkers, het hoofd productie & zakelijke verhuur, medewerker zakelijke verhuur, het hoofd techniek & beheer, de 1e technicus en de directeur. In fte's uitgedrukt komt de formatie uit op 10,3. Het aantal additionele functies is in 2014 gelijk gebleven op 0,89.

Het flexteam, dat uitsluitend programmagebonden werkzaamheden verricht, wordt ingezet om pieken in de dienstverlening op te vangen en bijzondere specialismen aan te trekken voor de culturele programmering.

Het team wordt ook 2014 versterkt door de inzet van langdurige stages op HBO en met MBO niveau. Ook voor middelbaar scholieren bieden wij een aantal maal per jaar een maatschappelijke stage of snuffelstage aan. Hiermee vervult Podium Mozaïek een functie op het vlak van Maatschappelijk verantwoord Ondernemen. Aanvullend hierop hebben twee vrijwilligers deel uitgemaakt van de menselijke kracht van Podium Mozaïek.

Ontwikkeling van facilitaire competenties

Productieteam

Het eerste half jaar van 2014 begon voor de productie relatief rustig: In januari komen de activiteiten gedurende de maand altijd stilletjes op gang. Hoewel de zakelijk verhuur in januari goed begon, was de maand maart op dit gebied onverwacht heel rustig. Gelukkig trok dit in april weer bij en sloten we het eerste half jaar in juni weer af met een drukke maand met veel verschillende verhuuractiviteiten.

De zomervakantie begon vroeg dit jaar, desondanks gingen door WESTwaARTS de activiteiten door tot eind juli. WESTwaARTS bestond dit jaar uit vijf grote edities op vijf achtereenvolgende zondagen. Na WESTwaARTS brak een periode van rust uit, waarna de zaken eind augustus weer opgepakt werden. Het derde trimester van 2014 was zowel qua zaalverhuur als voorstellingen weer vrij druk. Hiermee hebben we de verhuurachterstand deels kunnen compenseren. Helaas kwamen de totale inkomsten desondanks 10% lager uit dan de vooraf geraamde omzet.

De voorstellingen in onze locatie KunstENhuis op het Westergasterrein waren in 2014 minder frequent dan in 2013, zeker na de zomer van dit jaar.

Grote (terugkerende) klanten van zakelijk verhuur in 2014 waren: Het Nederlands Blazers Ensemble, sinds 2010 ons huisgezelschap, de ING en Cition met diverse bedrijfspresentaties en trainingen, het UWV met haar bijeenkomsten voor werkzoekenden en Beatzone en Amsterdam Musical met haar (dans)musicals.

Samenbrengen en synergie Podium en theatercafé

In 2014 zijn stappen gezet om de samenwerking en synergie tussen Podium Mozaïek en het theatercafé te vergroten. De samenwerking tussen het theatercafé en TPI is geïntensiveerd, net als de samenwerking tussen het theatercafé en het team techniek en beheer. Met betrekking tot de verdergaande samenwerking tussen de horeca en het team productie en verhuur is eind 2014 besloten om de horecamedewerkers en het team productie en zakelijke verhuur samen te voegen tot een nieuw team Horeca, productie en zakelijke verhuur.

Technische faciliteiten

Het gebouw en haar technische installatie zijn in een goede staat van onderhoud en worden structureel onderhouden, waarbij het meerjaren onderhoudsplan (MOP) een prima management-tool is om kosten en

werkzaamheden inzichtelijk te krijgen over de korte en langere termijn. Met de verhuurder zijn goed afspraken gemaakt voor structureel onderhoud aan de lift en klimaat installaties. Het techniek team heeft afgelopen jaar wederom een breed scala aan onderhoudswerkzaamheden in eigen beheer uitgevoerd, zoals b.v. elektra, verlichtingsinstallatie, keuringen, interieur, terras, etc.

De publieksruimte op de begane grond is toe aan een nieuwe uitstaling. Hiertoe is afgelopen jaar een goed ontwerp neergelegd dat als basis kan gaan dienen voor de aanstaande verbouwing. Een belangrijk beoogde doelstelling is deze ruimte multifunctioneler maken. In 2014 is in meerdere sessies deze functionaliteitsverbetering in kaart gebracht.

Ook in 2014 zijn er goede stappen gezet in het verduurzamen van Podium Mozaïek. Zo is in het laatste jaar **van het collectief: "Duurzame Theaters Amsterdam"** een goed netwerk van kennis uitwisseling ontstaan van Hoofd Technici / Gebouwbeheerders dat enthousiasmeert en de overtuiging deelt dat er geen andere weg is dan een duurzame. In 2014 zijn wij gefaseerd geheel overgestapt op groene energie. Door het uitlezing van het stroomverbruik per kwartier is er in 2014 tevens meer kennis in handen om dit verbruik nog verder te reduceren in met name de stille uren of wel die apparatuur die altijd aanstaan (= 40 % totaal verbruik).

Het KunstENhuis heeft het afgelopen jaar laten zien een prima ruimte te kunnen zijn voor theatermontages van jonge makers. Het gebouw geeft een inspirerende vrijheid aan de jonge maker. Echter de theaterinstallatie is voor een uitgebreidere vormgeving te beperkt. Tevens door de beperkte bezettingsgraad krijgt de ruimte niet die (financiële) aandacht die nodig is om deze locatie te kunnen exploiteren.

Podium Mozaïek als faciliteit

In 2014 heeft Podium Mozaïek wederom een groot aantal initiatieven van externe opdrachtgevers gefaciliteerd. Evenals in voorgaande jaren, wordt er een onderscheid gemaakt in tariefgroepen.

Zakelijke prestaties

De bezettingsgraad van de accommodatie komt in 2014 voor de theaterzaal op 100%, voor de studio op 75% en voor KunstENhuis op 63%. Op jaarbasis kwam het gebruik van de theaterzaal en faciliteiten voor de culturele productie en programmering uit op 74% terwijl de zakelijke verhuur 26% bedroeg. Voor de studio kwam dit uit op 16% cultureel gebruik tegen 84% verhuur en voor KunstENhuis op 13% culturele producties versus 87% verhuuractiviteiten.

	<u>Aantal activiteiten</u>	<u>Gebruik Theaterzaal</u>	<u>Gebruik Studio & KunstENhuis</u>	<u>Inzet Techniek</u>	<u>Inzet Technici</u>
Programmering 18-35 jaar	60	180	0	180	270
Nevenprogrammering:	26	0	26	26	26
Speciale programmering voor de buurt (18-35 jaar)	9	24	0	30	41
WESTwaARTS	65	0	0	0	82
Lanter & Fanter	22	63	3	66	99
Nevenprogrammering	13	0	13	13	13
Kunsttijd (12-) Schoolvoorstellingen	27	81	0	81	122
Workshops Kunsttijd	16	0	0	0	0
Projecten Kunsttijd	0	0	0	0	0
RRRReuring – Alliantie Nieuwe Makers	16	0	39	39	72
Exposities	6	0	6	12	12
Gastprogrammering (inhuur)	12	39	0	39	39
Subtotaal cultureel	272	387	87	486	776
Zakelijk verhuur	183	133	384	133	229
Totaal	455	520	471	619	1005

Financieel verslag 2014

BATEN	2014
Inkomsten	€
Kaartverkoop	136.815
Culturele opdrachten	51.867
Zakelijke verhuur	327.234
Overige bijdragen uit private middelen	36.400
Totaal inkomsten	552.316
Subsidies en bijdragen	
Subsidie Gemeente Amsterdam	466.540
Subsidie Stadsdeel West	218.015
Overige bijdragen uit publieke middelen	136.416
Totaal subsidies en bijdragen	820.971
Totaal der baten	1.373.287
Percentage eigen inkomsten (In%)	40,22
LASTEN	
Uitgaven	
Beheerslasten: personeelslasten	212.708
Beheerslasten: materiële lasten	423.227
Totaal beheerslasten	635.935
Activiteitenlasten: personeelslasten	375.701
Activiteitenlasten: materiële lasten	352.684
Totaal beheerslasten	728.385
Totaal der lasten	1.364.320
Rentebaten en -lasten	2.455
Bijzondere baten en lasten	-4.617
Exploitatiesaldo	1.895